تلاش برای جذب حداکثری گردشگران جام جهانی قطر ۲۰۲۲

در دومین نشست کارگروه گردشگری جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ قطر، طرح‌ها و پیشنهادهایی در راستای استفاده از این فرصت برای جذب حداکثری گردشگران جام جهانی قطر ۲۰۲۲ مطرح شد. لیلا اژدری، مدیرکل دفتر بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی وزارت میراث فرهنگی گفت: با توجه به اینکه مسابقات جام جهانی از ۳۰ آبان ۱۴۰۱ به مدت ۲۸ روز در کشور قطر برگزار می‌شود، ضروری است برای جذب حداکثری گردشگر در این ایام برنامه‌ریزی‌های مناسب با دستگاه‌های مربوطه انجام شود. در همین راستا و به دلیل نزدیکی ایران به کشور قطر و تعداد تماشاگرانی که در این ایام وارد حوزه خلیج فارس می‌شوند، وزارتخانه میراث فرهنگی مصمم است با جدیت از این فرصت برای جذب حداکثری گردشگران استفاده کند. اژدری با بیان اینکه اگر منطقه آزاد و فدراسیون فوتبال برای استراتژی جذب تیم‌ها آمادگی دارند، موارد و پیشنهادات خود را به ما اعلام کنند، تاکید کرد که باید اقدامات جذب گردشگر از هم‌اکنون آغاز شود و قطعا فضای مجازی بیشترین کمک را می‌تواند به ما بکند./ جام‌جم‌دیلی

حیات هامون؛ سومین دریاچه بزرگ ایران وابسته به هیرمند در افغانستان است / عکس: ایسنا

نجات سیستان با دیپلماسی آب

شرایط پیچیده سیستان نشان می‌دهد که رفع بحران‌های این خطه و به‌ویژه بحران بی‌آبی آن، در گروی تعامل‌های سازنده و اجرای طرح‌های کارشناسی شده است

روژان نظری
عضو مجمع مطالبه‌گران محیط زیست ایران

توجه به دیپلماسی آب از آن جهت برای ما حائز اهمیت است که از سویی برخی اختلافات با همسایگان بر سر منابع آب شور و شیرین مرزی حل نشده باقی مانده و از سویی دیگر در سالی که گذشت شاهد بیشترین کاهش بارندگی بودیم و عدم مدیریت صحیح و برنامه‌ریزی مدون از سوی مدیران داخلی و اجرای برنامه‌های غلط، دست به دست هم داد تا امروز شاهد فاجعه بزرگ بی‌آبی سیستان باشیم که علاوه بر مردم، از دل نگرانی‌های فعالان و کارشناسان محیط‌زیست کشورمان نیز است.

ابتدا اجازه دهید برای اهمیت این چالش به چند نکته اساسی اشاره کنیم. ایران و افغانستان در سال ۱۳۵۱ قراردادی امضا کردند که بر اساس آن، حقابه ایران از رودخانه هیرمند که از افغانستان وارد کشورمان می‌شود، ۸۲۰ میلیون مترمکعب در سال است.

با وجود انعقاد این قرارداد اما از سال‌های پایانی دهه ۱۳۷۰، میزان ورودی آب به ایران مرتبا کاهش یافت.

وقتی آب سیستان وابسته به خارج از مرزهاست

ایران و افغانستان سال‌هاست بر سر میزان آب مورد استفاده طرفین از رودخانه‌های هیرمند و فراه‌رود اختلاف دارند. افغانستان در سال‌های اخیر با ایجاد سدهای متعدد روی این دو رودخانه، راه ورود آب به هامون را بسته و موجب خشکسالی بخشی از مناطق ایران شده‌است. نکته سیاه و تاریک ماجرا این است که تقریبا ۱۰۰ درصد آب مورد نیاز تمامی بخش‌های سیستان (شرب سیستان و زاهدان، کشاورزی، صنعت، محیط‌زیست، دریاچه‌و...) از خارج از مرزهای کشور عزیزمان تامین می‌شود.

در قراردادی که در چابهار با افغان‌ها در سال ۱۳۹۵ بسته شد ایران می‌توانست امتیازات بیشتری به دست آورد، ازجمله امتیاز بهره‌برداری نکردن افغان‌ها از سدها بر روی رودخانه‌های مرزی با ایران، زیرا این قرارداد برای افغان‌ها بسیار مهم بود اما روز بعد از قرارداد چابهار، آنان با احداث سد سلما، آب را بر روی مشهد بستند. این‌که چرا دستگاه‌های دولتی و دیپلماسی و سایر مراکز ملی کشور نسبت به این مساله موضع روشن نگرفته و اعتراض به این موضوع را علنی نکردند جای سؤال است!

تهدید را به فرصت تبدیل کنیم

آقای اشرف غنی، رئیس جمهور افغانستان در مراسم افتتاح سد کمال‌خان با بیان این‌که کشورش دیگر آب را رایگان نمی‌دهد بلکه آن را در مقابل دریافت نفت به ایران می‌فروشد به نکته مهمی اشاره کرد و آن این بود که افغانستان آب دارد و با مشکل بی‌آبی و کم آبی مواجه نیست. به باور من با توجه به این مهم که افغانستان بی‌آب نیست از یک‌سو و توجه به نظام حقوقی تعریف شده بین ایران و افغانستان، اقدامات وزارت خارجه درخصوص تامین حقابه ایران، رایزنی و دیپلماسی فعال این وزارتخانه می‌تواند تهدید ایجاد سد کمال‌خان را به فرصت مغتنمی برای استفاده از آب آن برای کشور ایجاد کند.

توسعه کشاورزی در این برهوت بی‌آب!

از طرفی درست در شرایطی که بحران آب در سیستان بیداد می‌کند و مردم برای شرب با مشکل مواجه هستند، مدیران و مسؤولان از توسعه زیرساخت‌های کشاورزی به‌عنوان ابزاری برای کاهش بیکاری و افزایش ماندگاری در این منطقه استفاده می‌کنند اما به چه بهایی؟ در حال حاضر نیز طرح انتقال آب به مزارع سیستان (مرسوم به طرح ۴۶ هزار هکتاری) در همین راستاست و دلایلی که برای توجیه این طرح اعلام شده حیرت‌آور بوده‌است.

مسؤولان اعلام داشتند یکی از دلایل اجرای این طرح جلوگیری از تلفات آب در نفوذ عمقی از طریق درز و شکاف‌های کانال‌ها بوده‌است. این در حالی است که نفوذ عمقی آب از درز و شکاف‌ها ۵۰۰۰ چاهک را پر می‌کند که اگر این امر صورت نگیرد میزان آسیب‌های وارده به منطقه بیشتر خواهد شد.

دلیل دیگر تبخیر شدید آب از کانال‌ها بیان شده، در حالی که کانال‌های سیستان کلا یک ماه بیشتر آب ندارند، ضمنا حداکثر تبخیر از چاه نیمه‌ها صورت می‌گیرد، نه کانال‌ها! حال سؤال اینجاست، آیا کارشناسان مرتبط با این پروژه‌ها تخصص و آگاهی لازم نسبت به تاب‌آوری سیستان برای اجرای این طرح‌ها را داشته‌اند؟ و اگر داشته‌اند چرا در این بحران بزرگ بی‌آبی استان و بلند شدن صدای اعتراض مردم و متخصصان و فعالان محیط‌زیست، مسؤولان مربوط، با دستپاچگی تقصیر را بر گردن یکدیگر انداخته و آدرس غلط به مردم می‌دهند؟

به باور متخصصان، هزینه‌ای که برای طرح ۴۶ هزار هکتاری صرف شد اگر در جاهای دیگری مانند پژوهش و تحقیق، تصفیه آب، جلوگیری از تبخیر از چاه نیمه‌ها، تجهیز ادوات کشاورزی، آموزش به کشاورزان و ایجاد مشاغل جایگزین مانند احداث کارخانجات کم‌آب‌بر و صادرات به افغانستان صرف می‌شد، جواب بهتری گرفته بودیم و امروز به این درجه از بحران بی‌آبی و بی‌برنامگی نرسیده بودیم.

جای خالی توسعه پایدار

حال پرسش این است چرا برای این استان که هم ظرفیت‌های خوبی برای توسعه دارد و هم استعداد عجیبی برای بحران‌زا شدن، برنامه‌ریزی درستی صورت نگرفته و اگر برنامه‌ای برای توسعه مدون شده در راستای توسعه پایدار و با کمترین هزینه نبوده است. متاسفانه امروز مشکلات سیستان مشکلات ریشه‌ای و اساسی هستند، از یک طرف ساخت سد کجکی روی هیرمند و نصب و به‌کارگیری انواع پمپ در مسیر رودخانه هیرمند توسط کشاورزان افغان و از طرف دیگر انتقال آب به زاهدان جای بسی تامل دارد که مجموع این موارد باعث شده آب کمتری به دریاچه برسد و با وزش کوچک‌ترین بادی ریزگردها از بستر تالاب بلند شوند و سلامت چند میلیون نفر را با خود به ناکجاآباد ببرند.

هنوز دیر نشده ...

با این همه به نظر می‌رسد هنوز کار آنچنان بیخ پیدا نکرده و رشته زندگی در سیستان و بلوچستان از دست در نرفته است. در چنین شرایطی شنیدن نظر کارشناسان و متخصصان و به‌کارگیری آنها همچنان می‌تواند گره‌گشا باشد. اولین نکته‌ای که کارشناسان بر آن تاکید دارند این است که مسؤولان و مردم بپذیرند که شرق کشور به‌خصوص سیستان که وابستگی شدیدی به آب هیرمند دارد، به هیچ عنوان شرایط و تاب کشاورزی را ندارد، پس ضروری است در برنامه‌های دولت آتی وابستگی به آب را کم و مشاغل جایگزین اتخاذ کرد. از سویی روی پروژه‌های راه‌آهن و انتقال گاز به سیستان تمرکز کرد تا دست‌کم منطقه آزاد سیستان به معنای واقعی رشد کند. از سوی دیگر در شرایط کنونی تنها پتانسیل ما در مراوده با افغانستان، چابهار است. با محدود کردن مراوده با افغانستان از طریق چابهار شاید بتوان به راهی برای گرفتن حقابه شرب، تالاب و کشاورزی از افغانستان رسید که این هم باید مورد توجه دولت جدید باشد.

راه دیگر برون رفت از بحران در سیستان، اجرای طرح‌های تولید انرژی پاک همچون طرح‌های خورشیدی و بادی است. افغانستان به برق نیاز دارد و ایران به آب. استفاده از ظرفیت بادهای ۱۲۰روزه برای تولید برق مورد نیاز افغانستان گرچه راه‌حل پایدار نیست اما در کوتاه‌مدت و عبور از بحران فعلی جوابگوست.

برخی همچنان اصرار به اجرای طرح‌های انتقال آب از دریای عمان هستند که به نظر می‌رسد با صدها کیلومتر لوله و آب و پمپاژ و آثار تخریبی جدید بر محیط‌زیست در بلندمدت به ضرر سیستان است. در پایان این‌که سیستان به یک سند جامع آب نیازمند است و امید می‌رود در دولت جدید نیاز سیستان به این سند حاصل شود و کارگروهی ملی با برنامه بلندمدت برای احیای هامون صورت گیرد.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۹۸۲

جدول عادی

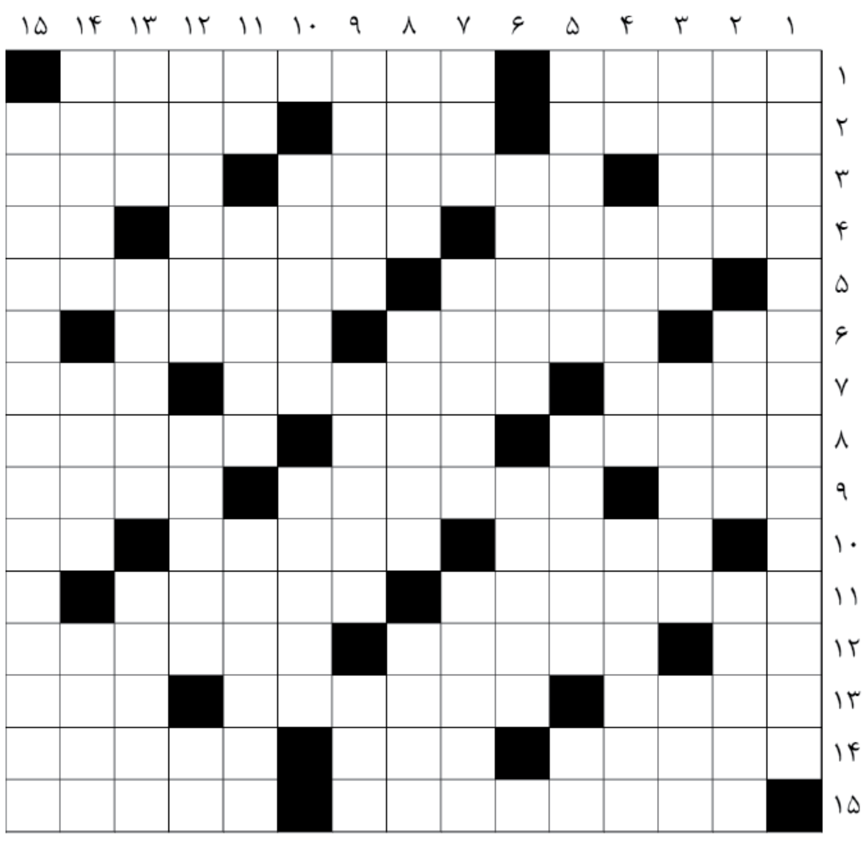

افقی: ۱) راننده درشکه- دستگاه قدیمی برای پخش موسیقی ۲) فاقد تحرک- سرزنش- واگذار کردن ۳) درس خوانده- ماجرا- سخنور ۴) بسیار سخت و مشکل- سر و صدا- شهر آستان حضرت عبدالعظیم(ع) ۵) دیکتاتور نژادپرست آلمان- از آثار محمدعلی جمالزاده، پدر داستان‌نویسی ایران ۶) مردار- سخن آمیخته به ریشخند- رواج ۷) دایی شیرازی- میوه گرمسیری- ریگ نرم ۸) دختر کورش هخامنشی- مستی- پیشتاز لشکر ۹) پوست دباغی‌شده- مکالمه- داروی چکاندنی ۱۰) فریادرس- سگ فضانورد شوروی- تکرار حرف دوم ۱۱) اثر هنری که بدون استفاده از ماشین تولید می‌شود- فاکس ۱۲) ضمیر انگلیسی- بنایی مشهور در پاریس به یاد پیروزی‌های ناپلئون- اجازه انتشار روزنامه ۱۳) تپه باستانی آتن- حمل و نقل- نازل‌شده در مکه ۱۴) کاشف نیروی جاذبه زمین- پدران- به‌تازگی ۱۵) کاری را بدون دقت و ظرافت انجام دادن- فرکانس.

عمودی: ۱) کارگردان فقید فیلم‌های یوزپلنگ و عقاب‌ها ۲) خانه ساحلی- دریچه دهانه دوربین عکاسی- قهرمان جنگ تروا ۳) هر وسیله‌ای که اخبار و اطلاعات را به مردم می‌رساند- مخترع سینما- دانه‌کش بی‌آزار ۴) گیج- گلی آپارتمانی- تطبیق داده‌شده ۵) توانستن- هشتمین ماه میلادی- رطوبت ۶) پارچه کم عرض تزئینی پرده- سالخورده ۷) به رنگ سرخ روشن- سروری- دوستان ۸) بخشی از دستگاه گوارش- پهلوان اسطوره‌ای یونان- ناگزیر ۹) آماده کردن- استرآباد امروزی- خداحافظی بیگانه ۱۰) قضاوت- شهری در مشرق آلمان ۱۱) دو یار همقد- از اعمال حجاج بین صفا و مروه- موفق ۱۲) بی‌شمار- چشم و هم‌چشمی- خاشاک ۱۳) نشاط- پدر طب یونانی- علم شعبده ۱۴) واحد پول نیجریه- خمیده- گرامی ۱۵) امیر کوفه که مسلم‌بن عقیل را دستگیر کرد و به قتل رساند.

جدول ویژه

افقی: ۱) از آرایه‌های ادبی- داستانی درآمیخته با مرگ نوشته ویلیام فاکنر ۲) حیله‌گر- عقیده- بارور کردن ۳) اقامتگاه مسافر- مطابق گذشته- الهه عشق در اساطیر یونان ۴) ممزوج- نوعی خواهر برادر- از سازهای آیینی ایران ۵) ماکت- ترشح کردن ۶) ضربه سر در فوتبال- پروردگار- انبار گندم ۷) حالتی در نماز- تیزپرواز- کاستی ۸) وسیله‌ای برای نشان دادن تصویر روی پرده- سال آذری- سر و صدا ۹) یك حرف و سه حرف- ممیزی فیلم- سرشماری ۱۰) سازمان پیمان آتلانتیك شمالی- رودخانه‌ها- نشانه مفعول ۱۱) استراتژیك- مروارید دهان ۱۲) دهان- مضطرب- کمترین مقدار ۱۳) توبه‌کننده- مکتب ادبی طرفدار نظریه هنر برای هنر- سیمی با ولتاژ صفر ۱۴) ملیح- پاك- بچه کنجکاو و پرتحرك ۱۵) نوعی ماهی از راسته سوف ماهیان- فقر و بی‌چیزی.

عمودی: ۱) داوری کردن به سود خود و گناهان را به گردن دیگری انداختن ۲) عزاداری- زد و خورد- از اصول دین ۳) از احادیث قدسی- ابزار پهن کردن خمیر- یك نفر ۴) پهلوان- منحنی- از پهپادهای ساخت ایران ۵) قند شیر- در نزدیکی- بوی رطوبت ۶) متخصص در کارهای ساختمانی- معروف‌ترین تراژدی یونان ۷) دلاك- مهریه- منسوب به یمن ۸) وسیله کمك حرکتی بیماران- موسیقیدان عصر ساسانی- امپراتور روم شرقی ۹) تزکیه روح- مو طلایی- پدربزرگ ۱۰) به حد مطلوب نرسیده- هدایت‌کننده ۱۱) نشانه جمع- افراد تحت سرپرستی رئیس خانواده- مخترع برق ۱۲) گلی زیبا- دوستان- رفوزه ۱۳) سنگینی- دانشگاهی در مکزیك- استانی در شمال عراق ۱۴) ساقه زیرزمینی ریواس- چیره‌شونده- اجاره‌دهنده ۱۵) نگارگر فقید ایرانی که به دلیل تنوع شیوه و موضوع آثارش در میان نگارگران معاصر متمایز است.

حل سودوکو ۳۸۹۳

۶	۸	۱	۳	۲	۴	۷	۵	۹				۹	۱	۲	۷	۸	۴	۳	۶	۵
۷	۳	۴	۸	۹	۵	۲	۱	۶				۸	۴	۵	۲	۳	۶	۹	۷	۱
۲	۹	۵	۶	۷	۱	۸	۴	۳				۳	۶	۷	۹	۱	۵	۸	۴	۲
۴	۱	۲	۵	۳	۷	۹	۶	۸				۲	۸	۹	۶	۴	۱	۷	۵	۳
۸	۷	۶	۴	۱	۹	۳	۲	۵				۷	۳	۱	۸	۵	۲	۶	۹	۴
۳	۵	۹	۲	۶	۸	۴	۷	۱				۶	۵	۴	۳	۷	۹	۲	۱	۸
۹	۴	۷	۱	۵	۳	۶	۸	۲	۹	۱	۴	۵	۷	۳	۴	۶	۸	۱	۲	۹
۵	۶	۸	۹	۴	۲	۱	۳	۷	۲	۶	۵	۴	۹	۸	۱	۲	۷	۵	۳	۶
۱	۲	۳	۷	۸	۶	۵	۹	۴	۳	۷	۸	۱	۲	۶	۵	۹	۳	۴	۸	۷
						۲	۴	۱	۸	۳	۹	۶	۵	۷						
						۹	۵	۳	۶	۴	۷	۲	۸	۱						
						۷	۶	۸	۵	۲	۱	۳	۴	۹						
۲	۶	۱	۸	۵	۳	۴	۷	۹	۱	۵	۶	۸	۳	۲	۶	۴	۷	۵	۹	۱
۹	۳	۵	۱	۴	۷	۸	۲	۶	۴	۹	۳	۷	۱	۵	۸	۳	۹	۶	۲	۴
۸	۷	۴	۲	۹	۶	۳	۱	۵	۷	۸	۲	۹	۶	۴	۱	۵	۲	۸	۷	۳
۶	۴	۸	۵	۲	۱	۹	۳	۷				۲	۴	۱	۹	۶	۳	۷	۸	۵
۵	۱	۷	۴	۳	۹	۲	۶	۸				۵	۹	۶	۷	۸	۴	۱	۳	۲
۳	۹	۲	۶	۷	۸	۱	۵	۴				۳	۷	۸	۵	۲	۱	۹	۴	۶
۴	۲	۶	۹	۱	۵	۷	۸	۳				۶	۲	۹	۳	۱	۸	۴	۵	۷
۷	۸	۹	۳	۶	۲	۵	۴	۱				۱	۸	۳	۴	۷	۵	۲	۶	۹
۱	۵	۳	۷	۸	۴	۶	۹	۲				۴	۵	۷	۲	۹	۶	۳	۱	۸

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچك‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد. همچنین هیچ عددی در یك سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۳۸۹۴

۲				۷				۸				۱				۷				۵
	۷	۹	۸		۴	۲	۶						۸	۵	۱		۹	۴	۶	
	۵						۹						۶						۲	
	۸						۴						۲						۱	
۱								۵				۸								۲
	۲						۱						۹						۵	
	۶																		۴	
	۱	۴	۲		۵					۵					۸		۱	۵	۹	
۸				۹					۹		۶					۲				۳
								۲		۱		۵								
							۳		۴		۲		۹							
								۶		۹		۲								
۶				۳					۶		۳					۳				۱
	۲	۹	۱		۷					۷					۷		۹	۸	۳	
	۳																		۲	
	۶						۵						۱						۶	
۲								۳				۴								۸
	۷						۲						۹						۴	
	۹						۴						۳						۸	
	۱	۲	۶		۹	۵	۸						۴	۹	۶		۳	۱	۷	
۴				۸				۹				۸				۷				۳

حل جدول عادی شماره ۵۹۸۱

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ر	ا	ب	ط	■	م	ت	ف	ق	■	د	و	ت	ا	ر
۲	د	ر	ر	ا	ه	م	ا	ن	د	گ	ا	ن	■	و	ا
۳	■	ت	ا	ر	م	■	ه	ر	م	ز	■	و	ا	ل	ی
۴	ب	ش	■	م	ز	م	ل	■	ر	ا	م	س	ر	■	ح
۵	ا	■	خ	ی	ا	ط	■	ک	و	ر	ی	■	و	ل	ه
۶	ز	ب	ل	■	د	ل	ک	و	■	د	ر	و	غ	ی	■
۷	ی	ا	و	ر	■	ا	ل	ه	ه	ن	ا	ز	■	م	چ
۸	چ	ن	د	ا	ن	■	د	پ	و	■	ب	ی	ن	و	ا
۹	ه	د	■	ن	ا	م	ه	ن	م	ا	■	ر	ق	ی	ق
۱۰	■	ا	ب	د	س	ت	■	چ	ن	ی	ن	■	ل	ی	ا
۱۱	ا	ژ	ه	■	ا	ن	ج	م	■	ز	ا	ر	ی	■	ل
۱۲	ر	■	ا	ل	ز	ا	م	■	ق	و	ز	ک	■	ت	و
۱۳	ا	م	ر	ا	■	ف	ا	ض	ل	■	ل	و	ق	ا	■
۱۴	ذ	ن	■	م	ی	ر	ز	ا	ی	ش	ی	ر	ا	ز	ی
۱۵	ل	ا	م	پ	ا	■	ه	ل	ا	ک	■	د	ب	ی	ت

حل جدول ویژه شماره ۵۹۸۱

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	م	ش	ب	■	ض	ر	و	ر	■	ع	ک	ا	س	ی
۲	ا	ح	م	د	ر	ض	ا	ا	ح	م	د	ی	■	ی	ا
۳	■	م	ش	ر	ک	■	م	ر	م	ت	■	ل	ا	و	ک
۴	ت	ل	■	ق	ل	م	ی	■	ا	ر	ت	و	ر	■	ن
۵	و	■	ر	ه	ا	ن	■	ا	ن	ا	س	■	ب	ا	د
۶	ن	خ	ی	■	م	چ	ر	ب	■	د	ل	س	و	ز	■
۷	ت	ا	ک	ا	■	م	ا	ن	ی	ف	س	ت	■	د	م
۸	ا	م	ا	د	ن	■	چ	ب	ل	■	ل	و	ا	ی	ح
۹	ب	ک	■	ر	س	م	ا	ل	خ	ط	■	ن	د	ا	ر
۱۰	■	ا	د	م	ی	ت	■	خ	ی	ا	م	■	ا	د	م
۱۱	د	ر	ر	■	ا	ق	ص	ی	■	ف	ی	ا	م	■	ا
۱۲	و	■	ج	ا	ن	ا	ن	■	م	ه	ل	ت	■	گ	ت
۱۳	ج	و	ه	ر	■	ع	د	س	ی	■	ی	ا	ب	و	■
۱۴	ی	د	■	س	ر	د	و	گ	ر	م	چ	ش	ی	د	ه
۱۵	ن	ا	ص	ی	ه	■	ق	ی	ا	س	■	ه	ت	ا	ک